

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 18-12-2018
Αριθμ. Πρωτ.:1083/164496

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3703/26-11-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Λ. Γρηγοράκος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, καθώς και στη διατήρηση της ισορροπίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος, σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 3 § 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.) έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε., έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται σε όλη την ελληνική επικράτεια μία σειρά οριζόντιων διατάξεων, όπως ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013 περί Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1224/2009 περί ενός κοινοτικού συστήματος ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 για την καταπολέμηση της Παράνομης, Λαθραίας και Άναρχης αλιείας (ΠΛΑ αλιεία), καθώς και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 «σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα», ο οποίος καθορίζει όρους, προϋποθέσεις και μέτρα για την άσκηση της αλιείας στην ευαίσθητη αυτή λεκάνη.

Σε εφαρμογή του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (άρθρο 19), έχουν θεσπιστεί Σχέδια Διαχείρισης για τη λειτουργία δυναμικών αλιευτικών εργαλείων [μηχανότρατες: Υ.Α. 271/2576/9-1-2014 (ΦΕΚ Β' 58/16-1-2014), γρι-γρι για μικρά πελαγικά: Υ.Α. 9131.4/2/2012/2-5-2012 (ΦΕΚ Β' 1519/4-5-2012), βιντζότρατες: Υ.Α. 6719/146097/29-12-2016 (ΦΕΚ Β' 4348/30-12-2016)].

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Διεύθυνση Αλιείας) ασκεί τις αρμοδιότητες της αλιευτικής διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ιχθυοτρόφων υδάτων, στις οποίες εμπεριέχονται τα θέματα της προστασίας των αλιευτικών πόρων και της ισορροπίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσμοθετηθεί ρυθμιστικά μέτρα για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με γνώμονα την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στον τομέα.

Ειδικότερα, στην περιοχή του Λακωνικού κόλπου προβλέπεται πληθώρα τοπικών και χρονικών απαγορεύσεων στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας από τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη με δυναμικά, κυρίως, εργαλεία. Σε αυτές περιλαμβάνονται και απαγορεύσεις αλιείας πάνω από βυθούς με λιβάδια Ποσειδωνίας [Αποφάσεις 167378/14-5-2007 (ΦΕΚ Δ' 241/4-6-2007) και 2442/51879/28-4-2016 (ΦΕΚ Δ' 118/17-5-2016), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν].

Επίσης, με τον προαναφερθέντα Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (άρθρο 13) θεσπίζονται ελάχιστες αποστάσεις και βάθη για τη χρήση των αλιευτικών εργαλείων, ενώ με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 404/2011 θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, με εκτεταμένη αναφορά στο Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (Κεφ. IV).

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, υπάρχει πληθώρα μέτρων και κανόνων, προκειμένου η αλιευτική δραστηριότητα των δυναμικών εργαλείων να βρίσκεται υπό συνεχή παρακολούθηση και να ελέγχεται αυστηρά.

Σε κάθε περίπτωση, κάθε μορφής ασκούμενη αλιεία κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων αποτελεί παράνομη δραστηριότητα και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος και η αστυνόμευση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα, καθώς και η επιβολή κυρώσεων και προστίμων στους παραβάτες των διατάξεων της αλιευτικής νομοθεσίας, αποτελούν αρμοδιότητες του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος του συνεργωμένου Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ασκούνται από τις κατά τόπους λιμενικές αρχές.

Πλέον των ανωτέρω, αναφέρεται ότι τα πρόσθετα μέτρα που θεσπίστηκαν με την αριθμ. 2054/131362/28-9-2018 Απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσθετα εθνικά διαχειριστικά μέτρα για την αλιεία με το εργαλείο γρίπος που σύρεται από σκάφος ή βιντζότρατα, ετήσιας ισχύος» (Β'4421/4-10-2018), αφορούν σε περιοχές για τις οποίες, από την επιστημονική παρακολούθηση του διαχειριστικού σχεδίου, αλλά και από αναφορές αλιέων, προέκυψε ότι τα αλιευόμενα είδη ήταν άλλα από τα στοχευόμενα, των οποίων η παρουσία ήταν πολύ μικρή ή και ανύπαρκτη στις συγκεκριμένες περιοχές. Για τον Λακωνικό κόλπο δεν προέκυψαν τέτοια δεδομένα. Αναλυτικότερα, σημειώνεται ότι από το σχέδιο διαχείρισης και τον δειγματοληπτικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε για το συγκεκριμένο αλιευτικό εργαλείο από το επιστημονικό προσωπικό του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) (πηγή: ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., Στέφανος Καββαδάς, υπεύθυνος παρακολούθησης του σχεδίου διαχείρισης), βρέθηκε ότι η μαρίδα και η γόπα, τα δύο είδη-στόχοι της βιντζότρατας, αποτελούν το 90% του συνολικού αριθμού ατόμων και το 73% του συνολικού βάρους που αλιεύτηκαν από όλες τις προσπάθειες.

Όσον αφορά στην αλιευτική δραστηριότητα της βιντζότρατας, σημειώνεται ότι παρακολουθείται με τρεις τρόπους:

- α) μέσω του εντοπισμού θέσεων των αλιευτικών σκαφών από το Δορυφορικό Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (VMS),
- β) με το ηλεκτρονικό σύστημα αναφοράς (ηλεκτρονικό ημερολόγιο ERS), μέσω του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης Αλιείας (ΟΣΠΑ) και
- γ) με την επιβίβαση ανταποκριτών επί των αλιευτικών σκαφών, στο πλαίσιο της επιστημονικής παρακολούθησης, όπως αυτή προβλέπεται στο σχέδιο διαχείρισης.

Συνεπώς, η δραστηριότητα του εργαλείου παρακολουθείται επαρκώς.

Επίσης, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο διαχείρισης, η επιστημονική παρακολούθηση της βιντζότρατας πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και συντάσσεται από τον επιστημονικό φορέα έκθεση αποτελεσμάτων λειτουργίας, η οποία αξιολογείται από τριμελή επιτροπή. Σε περίπτωση που από τα αποτελέσματα προκύπτουν συνέπειες στο οικοσύστημα, τότε λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα, τα οποία αφορούν στον περιορισμό ή και στην απαγόρευση της λειτουργίας της βιντζότρατας για συγκεκριμένη περιοχή ή περιοχές. Η πρώτη έκθεση αποτελεσμάτων αφορούσε στην αλιευτική περίοδο “Οκτώβριος 2017-Μάρτιος 2018” (ολοκληρωμένη αλιευτική περίοδος). Μία έκτακτη έκθεση για το χρονικό διάστημα “Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2018” δεν προσφέρεται για ασφαλείς εκτιμήσεις της λειτουργίας και των επιπτώσεων του εργαλείου στο οικοσύστημα. Με τη λήξη της περιόδου αλιείας της βιντζότρατας (31 Μαρτίου 2019), οπότε συμπληρώνεται μία ολοκληρωμένη αλιευτική περίοδος, θα συνταχθεί η προαναφερθείσα έκθεση, στην οποία, επιπλέον, θα συμπεριληφθούν τα αποτελέσματα της παρακολούθησης του εργαλείου την περίοδο “Οκτώβριος 2017-Μάρτιος 2018”.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Λ. Γρηγοράκο